

A legfrissebb hírek és témák a családügy területén

Tartalom

Havi híreink

Mi történt decemberben a családügy területén

Havi témánk: Kína demográfiai helyzete

Decemberi hírek

- **December 3-án** a [Nemzetközi Fogyatékosággal Élők Napja \(IDPD\)](#) kiemelten foglalkozik a befogadó finanszírozás és a fogyatékosággal élők és családjaik társadalombiztosítási védelmének erősítésével, ezzel is hangsúlyozva a [fogyatékosági jogok és a családpolitika szoros kapcsolatát](#).
- **December 5-én** az Egyesült Királyság kormánya [átfogó stratégiát tett közzé, amelynek célja, hogy 2030-ig 550 000 gyermeket emeljen ki a szegénységből](#). A program részeként megszüntetnék az eddigi kétgyermekes korlátot a juttatásokban, bővítenék az ingyenes iskolai étkezések és reggelik kínálatát, emelnék a munkavállaló szülők számára elérhető gyermekgondozási támogatást, és intézkedéseket vezetnének be a családok alapvető kiadásainak csökkentésére. [Az egyik ilyen intézkedés a baba tápszer költségeinek mérséklését célozza](#), amelynek célja, hogy a szülők akár 500 fontot takaríthassanak meg gyermekük első életében.
- **December 13-án** a [KINCS legfrissebb, *Fonódások c. családi interjúkötetének bemutatóját tartották az MCC budapesti központjában*](#). A kötet az inspiráló roma nőkről és férfiakról szóló sorozat harmadik része, amely a hivatás, az identitás és a családi kötelek különböző formáit mutatja be személyes történeteken keresztül.

Havi téma

Kína – a demográfiai óriás

Kínát, a világ egyik [legnagyobb népességű országát](#), talán még manapság is többen társítják képzeletükben a túlnépesedéssel mint a lassú kihalással, holott termékenységi rátája, kisebb korrekciókat leszámítva, [a XX. század utolsó harmada óta hasonló ütemű csökkenésben van](#), mint Ázsia és Európa fejlett országaié.

Nagy összefüggésekben gondolkodó demográfusok elmondják, hogy a globális termékenység csökkenésének analízise nem lehet teljes a modernitás emberi társadalmakra gyakorolt sokrétű hatásának vizsgálata nélkül. Ennek egyik legszembetűnőbb példája lehet Kína, ahol a természetes termékenység fluktuációjának mértéke egyértelműen tükrözi az elmúlt néhány száz év gazdasági, technológiai, társadalmi

változásait és az ezekből született politikai döntések következményeit.

Az eredetileg stabil, lassan gyarapodó kínai népesség a 15. század felétől [indult rohamos növekedésnek](#), elsősorban az öntözéses mezőgazdasági fejlesztéseknek köszönhetően megnövekedett művelhető területeknek, és az Amerikából behozott burgonya, kukorica és más nagyobb hozamú növényfajták elterjedésének köszönhetően. A [20. század közepére az össznépesség megközelítette a 600 milliót](#), majd a következő [húsz év alatt további 50 százalékkal gyarapodott](#). Míg a sokat emlegetett kínai [“demográfiai bónuszt”](#) – vagyis egy hatalmas munkaképes korú demográfiai réteget – ez a termékenység robbanás hozta létre, ezzel párhuzamban a növekedés

lassítására is születtek kísérletek, mint például a mára már hírhedt [“Később, ritkábban, kevesebbet” és a 2016-ig érvényben lévő “Egyke” politikai kampányok](#). Hatásukra az 1970-es években még 6,1 körül mozgó termékenységi ráta tíz év alatt 2,7-re esett vissza, 25 évvel később 1,5-re, majd újabb öt év múlva, 2020-ra már csak 1,3 volt. Az “Egyke” mozgalom továbbá a nemek közötti egészséges arányt is felborította, így [2010-ben 104,9 férfire már csak 100 szülőképes nő jutott](#). A nemek között kialakult aránytalanságnak, a termékenység drámai visszaesésének és a technológiai/egészségügyi fejlesztések következtében megnövekedett várható élettartamnak köszönhetően mára Kína a gyorsan elöregedő népességek közé sorolódik, ennek minden negatív gazdasági és társadalmi kilátásával együtt.

A [születéskorlátozás 2016-os feloldását](#) követően a kormány először két, majd három gyermek vállalását engedélyezte, és mára már nemzetbiztonsági kérdésként tekint a termékenységi ráta tartós emelésére. A megvalósításra szánt pénzügyi és egyéb eszközöket (évi kb 170 ezer forintnak megfelelő családtámogatás a gyermek 3 éves koráig; ingyenes óvodai ellátás bővítése; a gyermekvállalás “hazafias kötelességként” való népszerűsítése; stb) [egy egységes nemzeti stratégia keretében folyamatosan vezeti be](#).

Szakértők szerint a kezdeményezések pozitív hatását limitálják olyan mélyebb, más ázsiai országokra is jellemző gazdasági és társadalmi problémák, mint a gyermeknevelés valódi költségei, a magas lakhatási árak, az oktatási terhek, vagy a gyermeket vállaló nők elleni munkahelyi diszkrimináció.

Lényeges megemlíteni, hogy Kína hagyományosan nem célpont a globális emigrációban, és kormánya sem tervezi, hogy adott esetben, az USA vagy Európa példáját követve, tömeges bevándorlattal próbálja javítani a demográfiai helyzetet.

Mindez igen vegyes jövőképet vetít előre. Míg [egyes értékelések szerint](#) Kínában a munkaképes korúak és a nyugdíjasok 2023-ban még 3,4:1-es aránya 2050-re 1,25:1-re, 2100-re pedig 0,8:1-re csökkenhet, [akadnak biztató hangok](#) is, amik lehetségesnek tartják, hogy az ipari termelékenység növelésének fenntartásával az egy főre jutó teljesítmény évente akár 4,5 százalékkal emelkedhet, vagyis 2050-re egy dolgozó a 2023-as szint több mint háromszorosát termelheti meg. A következő két-három évtized születési és halálozási mutatói már jelezni fogják, hogy inkább a modernitás kritikusai vagy a techno-optimisták értelmezik-e helyesen a jelenlegi helyzet komplexitását és súlyosságát.

Family Affairs Newsletter

2025 / 6

Latest news and topics in family affairs

Highlights of December
Family policy news and events

Topic of December
China-The Demographic Giant

December Highlights

3 December: The 2025 observance of the International Day of Persons with Disabilities (IDPD) emphasises inclusive financing and social protection for persons with disabilities and their families — highlighting [the intersection between disability rights and family policy](#).

5 December: The UK government published its [comprehensive strategy aiming to lift 550,000 children out of poverty by 2030](#). The plan includes abolishing the “two-child benefit cap,” expanding free school meals and breakfast clubs, improving childcare support for working parents, and measures to reduce essential costs for families. Part of this package also includes [a specific measure to reduce baby-formula costs](#) — intended to save parents up to £500 in the first year of a child’s life. This aims to ease financial pressure on families with infants.

13 December: The [Maria Kopp Institute for Population and Families](#) recently held a presentation of the latest volume of their [family interview collection, *Fonódások*](#), at the MCC’s Budapest centre. This volume is the third in a series highlighting inspiring Roma women and men, exploring through personal stories the diverse ways in which vocation, identity, and family ties are experienced and expressed.

Topic of December

China – The Demographic Giant

China, one of [the world's most populous countries](#), is still imagined by many as being characterised by overpopulation rather than gradual depopulation, despite the fact that its total fertility rate—aside from minor corrections—[has been declining at a pace similar to that observed in the developed countries of Asia and Europe](#) since the final third of the twentieth century.

Demographers who consider large-scale structural processes argue that any analysis of the global decline in fertility cannot be complete without examining the multifaceted impact of modernity on human societies. China may serve as one of the most striking examples of this, as the degree of fluctuation in its natural fertility clearly reflects the economic, technological and social changes of the past few

centuries, as well as the consequences of the political decisions stemming from these transformations.

The originally stable and slowly growing Chinese population [began to increase rapidly from the mid-fifteenth century onward](#), primarily owing to the expansion of arable land enabled by developments in irrigated agriculture and to the spread of higher-yield crops, such as potatoes, maize and other species introduced from the Americas. [By the mid-twentieth century, the total population approached 600 million](#), and within the following twenty years [it grew by a further 50 %](#). While this demographic explosion produced the oft-cited [“demographic dividend”](#)—that is, a massive cohort of working-age individuals—efforts to slow population growth emerged in parallel, including [the now infamous “Later, longer, fewer”](#)

[and the One-child policies](#), the latter remaining in force until 2016. As a result, the fertility rate, which in the 1970s still hovered around 6.1, fell to 2.7 within a decade, to 1.5 twenty-five years later, and by 2020 had declined further to only 1.3. In addition, the One-child policy disrupted the healthy balance between the sexes: [in 2010, there were only 100 women of childbearing age for every 104.9 men.](#) Owing to this gender imbalance, the dramatic fall in fertility, and the rise in life expectancy driven by technological and healthcare improvements, China has now joined the ranks of rapidly ageing populations, with all the associated negative economic and social implications.

[Following the abolition of birth restrictions in 2016](#), the government first permitted the birth of two, then three children, and today regards the sustained increase of the fertility rate as a matter of national security. Financial and other measures intended to support this aim—such as family benefits equivalent to roughly HUF 170,000 per year until the child's third birthday; the expansion of free childcare provision; and the promotion of childbearing as a “patriotic duty”—[are being gradually introduced within a unified national strategy.](#) According to experts, the positive effects of these initiatives are constrained by deeper economic and

social issues characteristic of several other Asian countries as well, including the real costs of childrearing, high housing prices, educational pressures, and workplace discrimination against women who have children.

It is important to note that China has traditionally not been a destination for global immigration, nor does its government plan to follow the example of the United States or Europe by attempting to improve its demographic situation through large-scale immigration.

All this points to a highly mixed outlook. While some [assessments suggest that China's ratio of working-age individuals to retirees](#)—still 3.4:1 in 2023—may fall to 1.25:1 by 2050 and to 0.8:1 by 2100, [there are more optimistic voices who argue](#) that, if industrial productivity continues to rise, per capita output could increase by as much as 4.5 % annually, meaning that by 2050 a single worker could produce more than three times the 2023 level. Birth and death indicators over the next two to three decades will reveal whether the critics of modernity or the techno-optimists interpret more accurately the complexity and gravity of the present situation.